

LECTIO III (3)

Cepheus et Cassiope Andromedam filiam habent. Cassiope, superba forma sua, cum Nymphis se comparat. Neptunus iratus ad oram Aethiopiae urget beluam marinam, quae incolis nocet. Oraculum incolis respondet: "regia hostia deo placet!" Tum Cepheus Andromedam ad scopulum adligat; belua ad Andromedam se movet. Repente Perseus calceis pennatis advolat; puellam videt et stupet forma puellae. Perseus hasta beluam delet et Andromedam liberat. Cepheus, Cassiope et incolae Aethiopiae valde gaudent.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ο Κηφέας και η Κασσιόπη έχουν κόρη την Ανδρομέδα. Η Κασσιόπη, περήφανη για την ομορφιά της, συγκρίνει τον εαυτό της με τις Νηρηίδες. Ο Ποσειδώνας θυμωμένος στέλνει στην ακτή της Αιθιοπίας ένα θαλάσσιο κήτος, που αφανίζει τους κατοίκους. Το μαντείο απαντά στους κατοίκους: "Στο θεό αρέσει βασιλικό σφάγιο". Τότε ο Κηφέας δένει την Ανδρομέδα πάνω σ' ένα βράχο. Το κήτος κατευθύνεται προς την Ανδρομέδα. Ξαφνικά καταφθάνει πετώντας ο Περσέας με τα φτερωτά σανδάλια του· βλέπει την κοπέλα και θαμπώνεται από την ομορφιά της κοπέλας. Ο Περσέας σκοτώνει το κήτος με το δόρυ και απελευθερώνει την Ανδρομέδα. Ο Κηφέας, η Κασσιόπη και οι κάτοικοι της Αιθιοπίας χαίρονται πάρα πολύ.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

1. Κλίση των κύριων ονομάτων του κειμένου:

Nom. Cepheus	Perseus	Cassiope
Gen. Cephei / Cepheos	Persei / Perseos	Cassiope
Dat. Cepheo	Perseo	Cassiope
Acc. Cepheum / Cephea	Perseum / Persea	Cassiope
Voc. Cepheu	Perseu	Cassiope
Abl. Cepheo	Perseo	Cassiope
Nom. Andromeda (-e)	Nympha (-e)	Nymphae
Gen. Andromedae (-es)	Nymphae (-es)	Nympharum
Dat. Andromedae	Nymphae	Nymphis
Acc. Andromedam (-an, -en)	Nympham (-en)	Nymphas
Voc. Andromeda (-e)	Nympha (-e)	Nymphae
Abl. Andromeda (-e)	Nympha (-e)	Nymphis

2. **filiam:** κατηγορούμενο στο Andromedam
3. **superba:** επιρρηματικό κατηγορούμενο στο Cassiope
4. **se comparat, se movet:** Άμεση Αυτοπάθεια.
5. **iratus:** επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο Neptunus.
6. **respondeo** +αντικείμενο σε δοτική
7. **calceis:** αφαιρετική του οργάνου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Ουσιαστικά

A' Κλίση

Cassiope -es (θηλ., χωρίς πληθ.)
filia -ae (θηλ.)
forma-ae (θηλ.)
Nympha -ae (θηλ.)
ora -ae (θηλ.)
Aethiopia -ae (θηλ., χωρίς πληθ.)
hostia -ae (θηλ.)
puella -ae (θηλ.)
hasta -ae (θηλ.)
belua -ae (θηλ.)
Andromeda -ae (θηλ., χωρίς πληθ.)
incola -ae (αρσ.)

B' Κλίση

Cepheus -i (αρσ., χωρίς πληθ.)
Neptunus -i (αρσ., χωρίς πληθ.)
oraculum -i (ουδ.) deus -i (αρσ.)
scopulus -i (αρσ.) calceus -i (αρσ.)
Perseus -i (αρσ., χωρίς πληθ.)

Επίθετα

B' Κλίση

superbus -a -um,
marinus -a -um
pennatus -a -um,
iratus -a -um,
regius -a -um

Ρήματα

1η Συζυγία

comparo, comparavi, comparatum, comparare
adligo, adligavi, adligatum, adligare
advolo, advolavi, advolatum, advolare
libero, liberavi, liberatum, liberare

2η Συζυγία

habeo, habui, habitum, habere
noceo, nocui, nocitum, nocere
respondeo, respondi, responsum, respondere
video, vidi, visum, videre
deleo, deleui, deletum, delere
urgeo, ursi, -, urgere
placeo, placui / placitus sum, placitum, placere
moveo, movi, motum, movere
stupeo, stupui, -, stupere
gaudeo, gavisus sum, gavisum, gaudere (ημιαποθετικό)

Αντωνυμίες

suus -a -um (κτητική) se (προσωπική)
qui, quae, quod (αναφορική)

Επιρρήματα

tum
repente
valde

Σύνδεσμοι

et (συμπλεκτικός)

Προθέσεις

cum (+ αφαιρ.) ad (+ αιτιατ.)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Οι ασκήσεις I, II, III, IV του βιβλίου.
2. Να κλιθεί και στα τρία γένη η δεικτική αντωνυμία ille, illa, illud.
Να γραφεί στο τετράδιο ο πίνακας των δεικτικών αντωνυμιών και να απομνημονευθεί.

3. Να κλιθούν στην οριστική ενεστώτα τα ρήματα *comparo*, *habeo*, *video*.
4. Να κλιθούν σε ενικό και πληθυντικό η συνεκφορά *calceis pennatis* καθώς και το ουσιαστικό *oram*.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΟΥΣ

1. Να μεταφερθούν οι παρακάτω τύποι στις πτώσεις που ζητούνται για το καθένα:

Cepheus: κλητική ενικού
Cassiope: αιτιατική ενικού
beluam marinam: αφαιρετική ενικού
Oraculum: αιτιατική πληθυντικού
incolis: γενική πληθυντικού
deo: ονομαστική πληθυντικού
se: τον ίδιο τύπο στο β' πρόσωπο

2. Να μεταφερθούν οι παρακάτω ρηματικοί τύποι στον τύπο που σας ζητείται για τον καθένα, στη φωνή που βρίσκονται:

habent: α' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα
se comparat: β' ενικό οριστικής παρατατικού
nocet: απαρέμφατο μέλλοντα
placet: γ' πληθυντικού οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα
se movet: α' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου
liberat: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα.

3. **gaudent:** Να γραφούν οι ονομαστικοί τύποι του ρήματος.
4. **se comparat:** Να συνταχθεί και να ερμηνευθεί το συντακτικό φαινόμενο.
 - Να απομνημονευθεί:
dura lex, sed lex: σκληρός νόμος, αλλά νόμος.